

hofmeester, die zoo huilerig de gedragingen van het paar in de „Marriage à la Mode” betreurt.

Wat hier tegenover staat — ik heb het reeds in hoofdzaak gezegd. Als voorbeeld kan men vooral de derde en beste der „dumb-shows” nemen „de Marriage à la Mode” en er de groote deugden van releveeren om dus doende tot een waardeering van Hogarth's deugden te komen. Zij zijn vele en groote. Hij doet ons elke handeling, die hij weergeeft dadelijk en volkomen verstaan, in verband met de vorige en volgende. Hij karakteriseert zoowel het milieu als het tijdstip dezer handeling voluit en ondubbeltzinnig. De portretten ten voeten uit, die zijn personages dikwijls inderdaad zijn, en altijd konden wezen, zijn van de uiterste perfectie, zoowel van modelé als van houding. Hun expressie in verband met de handeling is bijna altijd welsprekend: door vergelijking van hun gelaats-trekken en raadplegen van hun uitdrukking alleen is de geschiedenis die verteld wordt, reeds te begrijpen. Bijna elke figuur is een creatie: de koppelaarster in „A Harlot's Progress”, de dorpsdominé in hetzelfde drama, de dansmeester en de oude echtgenoot van den „Rake”, de beide vaders van het paar in de „Marriage”, de kwakzalver, in het derde tafereel, de fattede en verdwaasde figuren in IV zijn meesterlijke creaties.

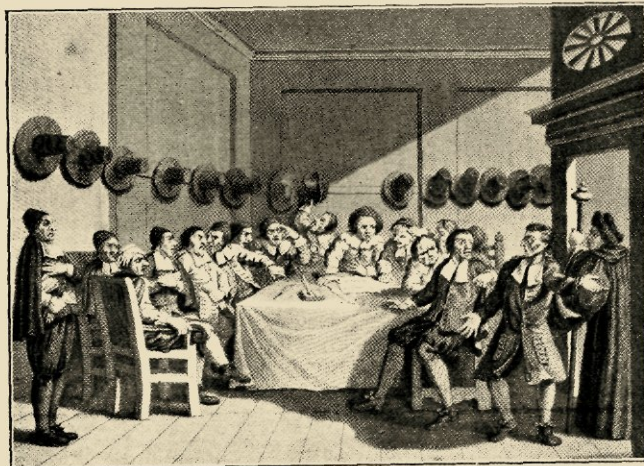
Andere series prenten, zooals de „Four Times of the Day” en de „Election Prints”, reken ik niet zoozeer tot de drama's, die ik

tot hiertoe heb behandeld (waarbij nog de minder fraaie „Industry and Idleness” gevoegd kan worden). Zij geven meer grepen uit het leven, waarin zeker verband is, dan een geschiedenis, en het is hier dat de vergelijking met andere satiristen volkomen gerechtvaardigd wordt.

Dezelfde Meyer Graefe van wien ik reeds sprak, de Duitsche criticus die de moeite heeft genomen, Hogarth nog eens te ontdekken en daarbij zoowel de heerlijke portrettisten en landschapschilders, zijn tijdgenooten, als zijn opvolgers in de Engelsche caricatuur, in het duister der miskenning en vergetelheid terug te dringen — heeft

ook de vergelijking met Breughel gemaakt en spreekt in dat verband van een rythme, dat bij Hogarth als bij den grooten Vlaming aanwezig zou zijn. Ik kan niet veel van dat rythme vinden.

Waar bij de groote schilderijen en vol figuren en episoden van Peter Breughel juist

HOGARTH. HUDIBRAS — THE COMMITTEE.

zoo eerlijk en onbevangen de geheele groepeer-
ing gericht is op een duidelijk en nadruk-
kelijk exponeeren, is er als van zelf in deze
grandiose vertellende verbeeldingen een
vaste en sterke rythme gekomen. Het plan
is evenwichtig verdeeld, een effectvolle
symmetrie wordt meer gevoeld dan opge-
merkt, een geestelijke eenheid bindt ook de
meest heterogene bestanddeelen aan het
geheel. Bij Hogarth echter is — in navol-
ging van de oudere Hollanders, die hij zoo
grimmig beschimpte — weer een zekere
plausibele groepeer-
ing, een saamvattende
belichting, een picturale eenheid verkregen,
die echter door de velerlei zijpaden die de